

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Flotta-gyönyörök.

Montecucco inál minden esztendőbe egy nagy csatahajót engednek a vízre... így lehetne elkezdni dalban elbeszélve azt a költeményt, hogy mért kapott, hogyan kapott aranygyapjas rendet a tengerek vitézlő admirálisa a császártól. „Hét év óta áll Montecuccoli gróf a tengerészeti kormányzat élén és ezalatt a hadi flotta hét csatahajóval gyarapodott”. Így kezdi a császár névtelen jegyzője Montecuccoli érdemeinek a megénekelését. Ime, ez a válasz arra, hogy mért kapott Montecuccoli aranygyapjas rendet.

De nem az érdekel bennünket, hogy miféle ordó fityeg az admirális érdemek-től dagadó keblén, hanem, hogy hol nyírták azt az aranygyapjút, amelyből még Montecuccoli tengerészkabátjára is jutott. Az a birka-türelmü, jámbor jószág, amelynek minduntalan megnyirják az aranygyapját: Magyarország. Ide jönnek el évről-évre a politika argonautái a drágaszép aranygyapjuért. És innen viszik el évről-évre, amit csak le tudnak nyírni a nemzetről.

Montecuccoli a legügyesebbek közül való. Ezt akarja bizonyítani az aranygyapjas kitüntetés is.

Az osztrák hála megnyilatkozása ez. Juttatnak egy gomblyukra valót Montecuccolinak abból az aranygyapjuból, amelyből ő egész hajórakományokat szedett le rólunk. Amint a közös külügyminiszterium hivatalos organuma mondja:

„A tengerészeti parancsnok céltudatos energiája volt az, amely a hadi flotta szaporításának a sikerét megérlelte. Az aranygyapjas rend a tengerenagyeme rendíthetlenségének, fáradhatatlanságának és okosságának sikerét jutalmazza”.

Ahány szava van ennek a dicséretnek, az mind egy-egy aranygyapjurarátást jelent és ezt mind rajtunk végezték el. Igazán nem a külügyminiszter legmagasabb sugalmazásu lapjából tudjuk meg, hogy Montecuccoli rendíthetetlen és fáradhatatlan volt abban a tudományban: hogyan kell a delegációs ollóval minden aranyat, minden gyapját elszedni ennek a nemzetnek.

Bizony, nem a mellénye zsebéből fizette ki a céltudatos energiájú admirális azokat a csatahajókat, amelyekkel olyan nagy örömet szerzett a császárnak. Hanem javarészt mi fizettük és mi fizetjük most is a gyapjunkból.

És ha Bécsben még olyan nagy is

az örömmámor miatt, hogy rövid idő múlva már az első huszezer tonnás hajót is vízre fogják bocsátani, a mi lelkesedésünk semmivel sem nagyobb Montecuccoli és az egész haditengerészet iránt.

Minek nekünk az a flotta, amelynek minden tonnája a magyar nemzet vagyonát cipeli? Minek az egész haditengerészet parádé, amely ott cirkál egy tál vízben a magyar tengeren. Van nekünk tengerünk, van nekünk gyarmatunk, van nekünk tengerészeti külpolitikánk, amely ilyen nagyzó flotta-fejlesztést kíván? Mire adjuk mi oda évről-évre az aranygyapjunkat? Arra, hogy ha a német császár megjelenik abban a pohár vízben, amelyet magyar tengernek nevezünk, a trónörökös kellő flotta-parádéval fogadhasa. Egy mozi-kép a mi egész tengerészeti haderőnk. Egy száználmas felvétel, amelynek a filmje mellé bátran odairhatnák, hogy: kacagató, ha nem volna végeredményében olyan szomorú, hogy nekünk a külpolitikánk tengeri mániája számtalan millióba kerül.

Minek nekünk a huszezer tonnás hajó, amikor huszezer korona ebben a szegény országban már vagyont jelent. És mért engedjük vízre bocsátani a

Nyakkendő ujdonságok Feketénél.

A bagoly diák.

Irta: Lovassy Andor.

A régi jó diákszokások, adomák és mende-mondák kimentek már a divatból, mint a krinolin.

A debreceni kollégium hatalmas nagy botja, a gerundium is muzeumba került, pedig valaha régen ez volt a magyar virtus fokmérője. Aki ezt a mázsányi buzogányt háromszor megludta forgatni a feje körül, csak azt sorozták be a kollégiumi tűzoltótestületbe, melynek közkapitányává lenni is dicsőség volt.

Hát még aki „nagy botosa” volt ennek az egyesületnek? Az volt csak a legény, akinek bikaerejétől, évtizedek múlva is beszélt az utókor, akárcsak Toldi Miklósról.

A „vércsék”, meg a „bagoly diákok” hosszú téli estéken, legendákat regéltek a nagy és kis botosokról, a tejfales száju szintaxistáknak, hogy hősi tettekre buzdítsák őket ha a savanyu „brugótól” megerősödnek a kollégiumi potya kosztón.

Győri Pista is nagy botos volt és azt állították róla a szemtanúk, hogy az ezüst huszast úgy harapta ketté a fogával, mint más a vajas peracet, öklével pedig letudta ütni a vágóhídon az öreg bikát, ha nem volt kéznél a céhbéli mészárosnak az acél taglója; sőt mint szent-valóságot beszélték, hogy egy nagypénteki sovány ebéd után a saját mellén

marokra fogta a dolmányt és ön-önmagát tartotta ki félkézzel, a kollégium első emeleti ablakán.

Hát ez a Győri Pista, amilyen erős legény volt, olyan gyenge lábón állott a tudományok terén.

Pedig volt esze a Selmának, csak hogy rosszra használta.

Bánky bácsinak a korcsmájában keresztelőkön, lakodalmokon, gyásztorokon és disznótörökön, ő volt a legkedvesebb diák; hát, hogy is jutott volna neki ideje a tisztességes tudományokra, mikor mindennap, hajnalhasadás előtt jutott haza a kerítésen keresztül, a „kunyhó”-ba.

De azért valahogy csak átszuszott egyik osztályból a másikba, „vércséből” — „bagoly-diák” lett.

A legjobb cimborája volt neki Sáska Mihály, aki ugyan meg sem tudta mozdítani a gerundiumot. A csontjai meg olyan vékonyak voltak, mintha az édes anyja macconit csodált volna meg vele, de a leckét, mindig úgy elmondta, hogy a tudós professzor ur Tóth József, meg a diákok réme Gelenczey Pál, a fizika tanára, a fejét helyeslőleg rázta mint a lógós ló a sallangját.

A töpörödött Sáska, respektálta a Győri Pista rettenetes erejét, Győri Pista pedig bámulva a Sáska Miska nagy eszét.

Mikor elkövetkezett a nagy vakáció ideje, a professzorok nagygyűlése: a „sédries”, négy-

száz ezüst pengő forintot szavazott meg a legjobb tanulóknak Sáska Mihálynak, hogy ebből az összegből, külső országokban gyarapítsa a tudományát.

Győri Pistát is nagynehezen átengedték a maturán, mint sufficienst, tekintetbe vévén érdemeit a tűzoltás terén, de bizony ő pénzbeli jutalmat nem kapott, mert az nem a nyers erőért, hanem a diligentiáért dukál ki a diáknak.

Egy júniusi délután szomorúan üldögél a nagy templom előtti kertben Győri Pista és azon gondolkozott, hogy mit cselekszik ő a nagy vakáció alatt, egy réz garas nélkül.

Hogy, hogy nem, arra vetődött az a jó cimborája Sáska Mihály, szive felett a négy-száz ezüst forintokkal:

- Mit busulsz Pista?
- Hát hogyan busulnék, mikor meghalt a nagyapám.
- Meghalt?
- Meg biz'a!
- Hát aztán, maradt utána zsirozó?
- Maradt biz'a komám.
- Hát mennyi?
- Vagy ötszáz forint, pengőbe.
- Jól fizetett az öreg?
- Jól biz'a!
- Tudod mit Pista? — szólt a derék Sáska, nincs azon mit busulni! Aki sirba vágyik, ott annak a helye! Gyere csapjunk

millióinkat nagy csatahajók alakjában, amikor nincsenek iskoláink, nincsenek gyáraink és semmink sincs, amitől remélhetnénk, hogy kulturában visszatéríti azt, amit a bécsi argonauták elvisznek tőlünk.

Itt az emberek egymás szájából harapják ki a falatot. Koldusok és páriák szaporodnak el a társadalom minden rétegében, hála Montecuccoli és társai rendíthetlenségének és fáradhatatlanságának.

Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy ha ezek az aranygyapju-szállítók oda jutnak, kénytelenek lesznek a császárnak megtenni a szomorú jelentést: nincs már a magyar népnek aranygyapjuja, mert már a bőrét is lehúzták csatahajókra — vajjon akkor eszébe jut-e Bécsnek néhány huszezer tonnás szociális intézménnyel újra talpra állítani ezt az örökösen megnyírt, kifosztott és vizrebocsájtott szegény nemzetet?

Bakonyi Samu a választójog reformjáról.

Nyilatkozat a nemzeti nagy ügyről.

A választójog reformjának kérdése ismét aktuális. Különben némileg is az. Bakonyi Samu dr. a II. kerület országos képviselője egy nagyváradi lapban a következőket nyilatkoztatta ki a fontos nemzeti ügyről:

A választójog reformjának sorsa érdekli a „Nagyvárad” t. olvasóit. Hogy is ne érdekelné a magyar intelligenciának olyan erős gócpontját annak a reformnak a sorsa, amelyről éppen az a kiváló politikus, aki magát Biharvármegye székhelyén érzi leginkább otthon, agitatori erejének teljes hatalmával hirdeti, hogy annak a függetlenségi és 48-as párt elvei szerinti megvalósítása az intelli-

gencia befolyásának megsemmisítésével egyértelműs az egységes magyar nemzeti állam végromlására vezet!

Ez a felfogás eredhet a legtisztelre méltóbb hazafiúi aggodalmakból, de hogy mennyire nincsen benne semmi objektív igazság, azt egy szűkre szabott hírlapi nyilatkozat keretében tulságosan nehéz bebizonyítani.

Az intelligencia befolyásának a biztosítását nem ronthatja le eme befolyás legfontosabb biztosítékának a megteremtése. Ezt a biztosítékot pedig semmi másban meg nem találhatjuk, mint az intelligencia politikai függetlenségének a megvédésében. A magyar középosztály szomorú hanyatlása közepette, társadalmi és gazdasági viszonyaink mindinkább fokozódó romlása mellett éppen a szervezett tömeg-erő hiányában szenvedő intelligenciájának van arra legnagyobb szüksége, hogy fegyvert adjunk kezébe, amelyivel politikai jogainak szabad gyakorlatát egyéb érdekeinek veszedelme nélkül megvédelmezhesse.

Ezt a fegyvert csak a titkos szavazás szolgáltathatja. Poroszországot és Romániát kivéve egész Európában mindenütt szakitottak már a nyilvános szavazás embertelen rendszerével s még ott is, ahol a mi ellentállásaink folytán megérdemelt sorsára jutott pluralitás még érvényben áll, Belgiumban és Szászországban, legalább a szavazás titkosságának a garantiáját tartották meg.

Rendületlen meggyőződés szerinti hiába való is volna a választójog legmesszebbmenő kiterjesztése is, ha annak ezt az egyetlen hatályos védelmet meg nem adnók. A valódi nemzeti akarat kétségbevonhatatlan megnyilatkozása az általános, egyenlő választójog mellett csak így biztosítható.

Az pedig, hogy a vagyoni census eltörlésével a magyar állam egységes nemzeti jellegét tesszük kockára, nem egyéb rémésénél. Ellenkezőleg az a megdöbbentő igazság, hogy a censusra alapított mai választási törvény segítségével minden olyan

kormány, amelynek elébb való az osztrák hatalmi érdekek kielégítése, mint a magyar nemzeti supremáció fenntartása, játszva engedhet be a parlamentbe száznál jóval több nemzetiségi képviselőt. Egy pillantás a mai kerületi beosztás térképére mindenkit meggyőzhet erről az igazi nemzeti veszedelemről.

Hogy pedig ilyen kormány a mi viszonyaink között nagyon is elképzelhető, annak a bizonyítására nem kell tulságosan messzeső időbe visszanyulnunk. Annak a nemzetellenes kormánynak nem is volt arra semmi szüksége, hogy a népjogok kiterjesztésével tegyen céljai elérésére kísérletet. Erős hitem szerint nagyon keserves csalódás érte volna.

Az általános egyenlő választójogra s a titkos szavazásra nekünk van szükségünk, akik abban a törvényhozás másik tényezőjének a nemzeti akarattal szemben a magyar állam függetlenségének állandó veszedelmére kifejlődött óriási túlsúlya ellenében akarjuk a valódi népképviselőt alkotmányos egyensúlyozó erejét megteremteni. A nemzeti souverénitásnak nem lefelé, de felfelé van védelemre szüksége. Ez a megcáfolatlan igazság hosszú századok küzdelmeinek keserű tanúsága.

Most is ugyan miért akarják mindenáron s a pártfegyelem legszigorubb alkalmazásával megakadályozni az 1906. évi megállapodásnak az érvényesülését, amely az akkor függőben hagyott katonai kérdések megoldását a népparlament feladatai közé utalta? Mért nem alkotják meg elébb a becsületes radikális választási törvényt? Mert teljesen tisztában vannak vele, hogy az ennek alapján megválasztandó parlamentnek semmiképpen sem lehetne olyan többsége, amely a véderőnek egyoldalú katonai fejlesztését a magyar államiség követelményeinek teljesítése nélkül megsavazná.

A nagy mérközés ideje nemsokára elérkezik. Mi megijezedve is, — hiszem, hogy megijeztetett kötelességtudással, — bizonyosságot fogunk tenni elvhűségünkről. Ha a

össze, menjünk együtt külső országba, gyere velem az angolok közé.

Győri Pistának jól váltott az eszme, tudta, mire céloz, felcsapott a Sáska Miska uti társának.

Másnap el is indultak. De a vasuti állomásnál, így szólt Győri Pista: nézz ide cimborám, nézz ide Sáska Miska! Én a nagyapám örökségét, az ötszáz pengő forintot, óvatosságból, ide vartam bele, a rajtam levő ócska bánkbán szárnya szélibe; menet te fizeted az utliköltséget, jövet meg én fizetem.

— Jól van cimborám, nem veszünk össze!

El is indultak, nagy begyesen, nagy hegyesen. Ettek, ittak, mulatoztak, jól éltek. Pestről, Budáról Bécsbe, Bécsből Berlinbe, Göttingába, Göttingából Párisba, Párisból Londonba utaztak.

Sáska Miska nagy igyekezettel szedte magába a tapasztalatokat, meg a tudományokat, Győri Pista meg a jó sört, meg a rajnai borokat szedogette, öntögette befelé, Londonban pedig egy reggelig tartó mulatság után, olyan szépen énekelt az utcán, hogy minden kis kapuból kinéztek a vereshaju angol lányok és egy utcasarkon elibük álltak a rendőrök, hogy bekisérjék őket.

Győri Pista a tengerbe akarta hajigálni az egész policáj-patrolt, de a Sáska Miska kérésére, könyörgésére, szelid jámborsággal, de nagy dohogások közt, engedett az erőszaknak és saját jószántából bevonult a politikára.

Két nap múlva szabadon bocsátották őket és ekkor, mélyszégyen elkeseredéssel így szólt Győri Pista:

— Na komám Sáska Miska, én nem maradok tovább ebben a fertelmes városban, itt nagy a rend, én megyek haza Debrecenbe, ott legalább szabad nótázni az utcán és nem rókaszinű haja van a civáknak.

Ugy is lett. Másnap hajóra ültek és indultak visszafelé.

Mikor Párisba megérkeztek, nagy tudós okossággal így szólt Sáska Miska:

— Na cimbus, még van tíz ezüst forintom a négyszázból, ebből még mulatunk ma este és visszafelé te fizeted a költséget ugyanis, holnap bontsd ki a bánkbánból a nagyapád örökségét.

— Jól van komám, kibontjuk!

Reggelig tartott a muri, reggel felé így kiáltott fel rémulve Győri Pista:

— Tyűh, aki áldója van, baj van!

— Mi a baj?

— Ellopták a bánkbánt, ellopták a nagyapám örökségét!

Szegény Sáska Miska a homlokához kapott. A hideg verejték csorgott a halántékáról. Oyanokat sóhajtott, mint egy kijukadt orgona, aztán szomorúan nézte azt az utolsó ezüst huszast, amit a pincér, a tíz pengő forintból visszaadott.

— Na most mi lesz?

— Mi lesz? — szólt Győri Pista, — hát megyünk haza Debrecenbe.

— De hát, hogy megyünk haza?
— Hát, hol gyalog, hol vasuton, hol vígan, hol szomorkodva, én dalolok, te meg táncolsz.

— Megbolondultál?
— Nem én, csak csináld azt, amit én diktálok.

És a két debreceni diák neki indult a nagy világnak...

Városról-városra gyalogoltak, utszéli vendéglőkben, kávéházakban és korcsmákban szép magyar nótákat énekelt Győri Pista. Sirtak mellette a belgák és franciák.

Sáska Miskának leborotválta a bajuszát, szakállát; szerzett valahonnan egy szőke copfos női parókát, meg egy tulipiros viganót és szegény Miska, kinyában olyan lelkesen cifrázta a csárdást, hogy Berlinben is, Bécsben is tapsolt a sok lapos tenyerű német, Győri Pista pedig minden este tányérozott.

Mikor Debrecenbe visszaértek, több volt a pénzük, mint mikor elindultak.

Legelőbb is a Bánky bácsi Czegléd-utcai korcsmájába mentek, ott kiborította a tarisznyáját az asztalra, Győri Pista: na Miska cimbus, itt a frank, meg a márka, gyere osztzkodjunk! Én énekelttem, de te táncoltad össze.

Az osztzkodásnál így sóhajtott fel a sok csárdástól elgyötört Sáska: hej, hát mégha a bánkbánt, a nagyapád örökségét el nem lopták volna, mennyi pénzünk volna! Győri Pista ravaszul mosolygott, azután

többség azon t. tagjainak is lesz annyi erejük, hogy a választók előtt tett fogadkozsukért helyt állanak, akiket a pártfegyelem nyúge ma még hallgatásra kényszerít: a nép.

Folytatják a tanácskozásokat.

Bienert h a királynál.

A tegnapi tanácskozások nem hozták meg a várt döntést. Ma báró Bienert h osztrák miniszterelnök jelent meg audiencián a királynál, aki után ismét gróf Khuert fogja fogadni. A két audiencia között újabb tanácskozása lesz a két miniszterelnöknek. Mindezeknek az audienciáknak és tanácskozásoknak szemfényvesztő jellege kiűnik abból a kormánykörökből publikált hírből, hogy az egész differencia az lenne, hogy a katonai bíraskodásban az olyan vádlott, a ki magyarul és németül beszél, maga választhassa meg a tárgyalás nyelvét. Egyenesen neveléséges ebből azt következtetni, hogy a magyar nyelv teljes érvényesüléséről van szó, mert a magyar kormány annyira ragaszkodik a területi elkülönítéséhez, hogy még ezt sem akarja megengedni. Sokkal szomorubb tapasztalataink vannak már a Khuert-kormány gerinctelenségéről, somhogy ezt egyszerűen elhihetők. Hiszen a bankkérdés tárgyalásakor ugyanilyen volt a helyzet.

Akkor épen úgy verte a nagy dobót a kormány, hogy ő így és úgy, nem enged a készfizetések fölveteléből, s a vége mégis az lett, hogy a bankszakadalmat meghosszabbította a kormány és a többség a készfizetések nélkül. Akkor is voltak ilyen hiradások, hogy már meg van minden, csak egy kis részletkérdésben van még ellentét, s a végén kiderült, hogy ez a kis ellentét éppen a készfizetések fölvetele volt. Most is csak egy kis differenciáról van szó, de ez a kis differencia éppen az a részletkérdés, hogy a magyar

nyelv hogyan érvényesüljön a katonai bíraskodásban.

És ezt a kis részletkérdést a kormány szépen föl fogja adni, s — miután egyebekben szó nélkül elfogadja a bécsi álláspontot — az egész védőreform olyan lesz, amely csak az osztrákok érdekeit tartja szem előtt. Hisz ez természetes is. A kormány által sugalmazott bécsi jelentések meg is mondják, hogy egyik miniszterelnöknek sincsen szándékában a korona döntését kieroszakolni, — ami egyet jelentene valamelyikük bukásával — hanem szépen meg fognak egyezni. Ugy mint a bankkérdésben.

A mai események délután játszódnak le. Báró Bienert h osztrák miniszterelnök délután egy órakor jelenik meg audiencián a királynál s csak azután fog ismét találkozni Khuennel.

Nyomdába tanulónak felvétetik egy fiu.

Piacz-utca 12. sz.

SZINHÁZ.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal Lehár szenziós operettje a Hercegisasszony kerül színre a bemutatkozó előadás elsőrendű szereposztásában. Este kis bérletben Tóth Ede classicus népszínműve a Falu rossza a főbb szerepekben Bárdos J., Huzella J., T. Csige B., Vajda J., Uti G., Rónai H., Thury, Horváth, Pataki, Deesy, Kemény és Kardossal.

* **Bábjáték.** Szombaton lesz a bemutatója Piere Wolf nagyszerű új darabjának. Az érdekes újdonság a következő kiosztásban kerül színre. Monclar markiné—T. Csige B., De Jussiné—Jászai Olga, Valmontné—Uti G., Monclar—Thury, de Ferney—Kemény, Nizerolles—Pataki, Varnay—Kardos, Bormier—Deesy.

kisbirót, akit Lord Mažornak neveznek és meghítt bennünket az udvari disznótorra.

Elmentünk: én is, meg Sáska is.

— Ugy-e Sáska?

Sáska Miska csak hallgatott és mosolyogva bólintott, Győri Pista pedig folytatta: Egy nagy hosszú asztalnál vagy három ezren ültünk, Sáska Miska az angol királyné jobbján, én az asztal végén, mint kun-kapitány.

A debreceni civisek, a diákok kíváncsiskodni kezdtek és azt kérdezték, hogy milyen az angol királyné? Szép-e? Rut-e?

Erre Győri Pista felütötte a fejét és nagy fontoskodva így szólt: mondtam már, hogy én a nagy, hosszú asztal végén, mint kun-kapitány ültem és a nagy londoni ködben, nem láthattam Viktóriát.

— De, hát Sáska Miska mellette ült, az csak látta, hogy milyen?

— Na Miska, erre már te felelj!

És Sáska Miska egyet köhintett, kettőt prűszkolt, azután, mint korona tanu és okos, tapasztalt ember, nagy bölcsen így szólt:

— Hát kérem alásan, az angol királyné, Viktória ő Felsége, takaros egy menyecske, ki van jól hívva, hasonlít a Pongor Mihály uram feleségéhez, csak az a kár, a szája nem így áll,

mint a magyar asszonyoknak, hanem így:

Erre az egész társaság összenézett és így sóhajtott fel: lám, lám, milyen fordított világ is van a külső országokban.

Az udvar cáfol.

— A pólai árulás. —

Husvétra a magyar és az osztrák sajtót bejárta a szenzáció, hogy Simonides volt honvédhadnagyot, akit váltóhamisításért két évre ítéltek, aztán a börtönből kiszabadulva kém-szolgálatait a bécsi olasz attasénak Nobile Albrizzi őrnagynak ajánlotta fel, kémkedésért elfogták és a Landesgericht előtt már bűnét be is vallotta.

Simonides Ödönre kötélhalál vár. Hatvanezer lírát kapott Milanóból, hogy ezért megszerezze a pólai hadikikötő tengeralatti tárnait, a kikötő szénkészletét és raktárait.

Albrizzi őrnagy, aki a hírek szerint ezt a megbízást Simonidesnek adta, a Burgban régi bizalmas ember volt. Főhercegek és főhercegnők szalonjai nyitva álltak előtte, a turfon mindig az udvari arisztokrácia társaságában jelent meg, természetes tehát, hogy az udvar körében a leleplezett hazaárulás óriási feltűnést és a legkínosabb szenzációt kelte.

Amíg a lapok szellőztették az ügyet, addig a Burg hallgatott. Most azonban, amikor Simonides már bevallotta bűnét és „az ügy érdekében“ elitkolt vallomása szerint Albrizzi őrnagyról is elmondta megállapításait, most megszólal Bécs és az udvar lapjában, a „Fremdemblatt“-ban a következő cáfolatot közli:

A „Fremdemblatt“ írja: Hivatalos helyről felszólítottak bennünket annak kijelentésére, hogy egy bécsi lapnak egy magyar lapból átvett híre, hogy Nobile Albrizze őrnagy, olasz katonai attasé a kémkedéssel vádolt Simonides volt honvédhadnaggyal összeköttetésben állott volna, minden alapot nélkülöz. Ennek megfelelően az összes ehhez fűződő konkluziók is csak koholtak.

Erre a cáfolatra már rácafolott Simonides vallomása. De a nagy pör folyamán minden katonai titkolózás mellett is ki fog derülni, hogy az államok a legnagyobb barátságban is rendszeres kémkedési szolgálatokat tartanak fel egymás mellett. Hogy amíg fejedelmek csókolóznak, külügyminiszterek a szent békéről szónokolnak, azalatt nagykövetek és attasék a pólai kikötő tengeralatti aknáira kíváncsiak.

Szerelem részvénytársasági alapon.

Excentrikus szerelmesek a rendőrség előtt.

Nem közönséges, bonyodalmas és salomonitólképeséget kívánó kihágási ügynek volt meg tegnap a tárgyalása a nagyváradi rendőrség kihágási osztályán. Egy markos kereskedősegéd, egy mesterember, egy pincér és egy berkocsis voltak a vádlottak, mint részvénytársaság és mint szövetség, akik felszámolás közben megrohanták és éjszaka idején véresre verték egymást a Schlauch-ligetben a társaságnak egyetlen, szerföltött ingó vagyona, egy szobacicus miatt.

Még az ősszel történt, hogy négy legény, négy jóbarát egy vasárnap délutáni séta alkalmával megláttak egy szobacicát. A cica sétált és nagyon kényeskedett, a négy legény meg bámulta. Később összenéztek és cifra káromkodások között megállapították, hogy ez a szobacica a város legszebb cicája, mindenképpen remek kis macska és a többi. Utánasétáltak, utána villanyosoztak, végre a Bunyitay-

szasztalra csapva, kiharancsolt száz icce bort, száz szál gyertyát és így szólt: ne busulj te az én bankbánomért, ne busulj te az én nagyapámért, nem halt az meg, elél az az még száz esztendeig.

Arra a hirre, hogy Győri meg Sáska haza érkeztek Debrecenbe, sovány diákok a kollegiumból, kövér civisek a Czegléd-utca tájékaról sereglettek a Bánky bácsi korcsmájába, sőt még Gelenczey pofessor ur is ellátogatott oda.

Egyik kérdés a másik sarkába akadt: na hát mit láttak, mit tapasztaltak, hogy éltek, mint éltek idegen országban?

Sáska Miska nagy szemérmességgel hallgatott, Győri Pista felelt tisztá igazság szerint a kérdésekre, ilyenformán:

Bécsben, Berlinben nem néztünk meg semmit, mert magyar ember utálja a németet, Bécsben csak a kétfejű sást szemléltük meg, mikor kettős tojást tojt, Prágában felfaltunk vagy száz cseh pimaszt.

Manacóban ferbliztünk a fejedelemmel és most is adósunk egy forint huszónöt krajcárral.

Párisban nem láttunk semmit, mert ott minden ember megvakul a nagy fényességtől, ragyogástól és pápaszemmel jár.

Londonban az angol királyné, Viktória, éppen akkor ünnepelte uralkodásának félszázados évfordulóját, mikor mi odaértünk.

Nagy disznótori csaptak az udvarnál. A királyné megtudta, hogy két debreceni diák is van a faluban, utánunk küldte a

lige ben hosszú hajsza után megismerkedtek vele.

S. Katica csakugyan nagyon szép kis lány volt s mint ilyen, néhány heti udvarlás után közös ingó vagyona lett a négy legénynek. Ők se tudtak megegyezni egymás között, kik lépjenek vissza, Katica se tudott választani. Közakarattal megállapították ennél fogva az Első Nagyvárad Csókrészvénytársaság m. sz. t. befizetésekkel és nyilvános elszámolási kötelezettséggel. Ha a pincér megcsókolta Katicát, erről jelentést tett az igazgatóságnak, ugyanerre volt kötelezve a részvénytársaság minden tagja. Közben Katicát folyton pénzelte a szövetkezet, ennél fogva se Katicának, se a szövetkezetnek nem lehetett semmi jogos panasza. Nem is volt. Gyöngyapokat élt az ekszcentrikus részvénytársaság.

Ekkor jött közbe egy végzetes csapás. A szövetkezetnek egyik igazgató tagja, Nagy István, váratlanul beleszeretett a lányba, olyan nagyon, hogy feleségül akarta venni. Ebbeli szándékát bejelentette a szövetkezetnek, amely élénk vita után elhatározta, hogy felszámol. Két héttel ezelőtt a Schlauch-parkban ünnepélyes búcsuestét rendeztek, mikor is a búcsu kedvéért a szövetkezeti tagok sorra átnyújtatták Katicának a búcsucsókat — utójára. Nagy István könnyezve nézte a megható jelenetet, azután karonfogta Katicát és elvitte.

Saját pénzén lakást fogadott neki, etette, itatta, egyszóval, úgy élték, mint a galamb. Egészen a mult vasárnapig. Ekkor egészen véletlenül megdöbbenő fölfedezésre jutott Nagy István. Arra, hogy a rég feloszlott szövetkezet tagjai még mindig fenntartották összes, Katicát illető jogait, sőt igen szigorúan élnék is vele.

Mult vasárnap München Dániel régi cégtársat tetten érte Nagy István, ezért alaposan összeverekedett vele. Verekedés közben a másik két volt részvényes elszóktette Katicát valahova, úgy, hogy miután München Dániel megverte, Nagy a másik két részvényest is kénytelen volt fölkeresni és meggyurni példaadás okából.

Persze ez mind nem ment nagyobb láрма és botrány nélkül, ezért a csendháborításért került ma a négy vádlott a rendőrbíró elé. Dr. Poynár Dezső méltányolta a mélyenfekvő okokat és súlyos körülményeket, ezért két vádlottat fölmentett, Nagy Istvánt és München Dánielt pedig mindössze 5—5 korona pénzbírságra ítélte.

A tönkrement báróné könyörög a bátyjának.

Az elmúlt napok szenzációját képezte Freystädler Flórának Párisban történt letartóztatása. A milliomosnő gyors tempóban jutott lefelé a lejtőn. Először nizziai és montekarlói játékszobák, azután nagy éjszakai mulatozások cigánynyal és könnyűvérű hölgyekkel jöttek, majd elfogyott a pénz és jött egy éjjeli kávéház, ahol már Freystädler Flórának fizették meg a mulatozását. Onnan is lejjebb került, részeg kocsisok és utcaseprők közé. Amikor pedig nyilvános botrány okosáért megvonta a rendőrség tőle a szerelmi engedélyt, egyszerűen hátat fordított Magyarországnak és Párisban, az ő kedvelt Párisban telepedett meg.

Itt azonban, ahogy a lapok már megírták, csavargás címén letartóztatták és még most is fogva tartják a magyar előkelőséget. Fogsága alatt az erős asszony nagyon megtört és most már bármilyen áron, még a fivére, Freystädler Jenő lovag támogatásával is, amit azelőtt megvetett, szeretne a bűnbánás útjára térni. Azonban az önértékét még nem vesztette el és közvetlenül nem is fordult Jenő lovaghoz, hanem a Vigszínház egy jeles tagjához intézett levelet, arra kérve ebben őt, hogy járjon el Jenőnél, hogy mentse meg őt. A levél szövege a következő:

Kedves barátom!

Bocsásson meg e megszólításért, amelyet azelőtt megtiszteltetésnek vettem tőlem, most azonban kellemetlenül érint-heli azokat, akik mögöttük hagytak. Ismerem az ön művészi lelkét és tudom, hogy nem törődik formákkal. Vegyen egy megtört, egy kiátkozott, egy utolsó-nak tartott emberi lényt az oltalmába. Sok bűnt követtem el, de mindig csak önmagam ellen, soha másokat nem bántottam. Most azonban ütött a megtört órája. Higgye el nekem, hogy ilyen büntetést nem érdemlek még. Párisban agent provokátorok által törbe ejtettek és nem is sejtem most, ebben a kétségbeesett helyzetemben, hogy melyik befolyásos ember mozgatta meg az erkölcsrendészeti hatóságokat ellenem. Kérem, mentse meg! Vissza akarok menni a jó, a tiszta lelkű emberek közé, új életet akarok kezdeni, nem akarok a posványban elpusztulni.

Menjen el Jenőhöz, mondja meg neki, hogy vegyen ki innen, erről a borzasztó helyről. Bármilyen feltételt elfogadok, csak engedjék, hogy valahol egy kis városban vagy faluban letelepedhessek. Gazdálkodni akarok és életemet tisztességesen befejezni.

Ugy-e, megteszi? Önnek is jól-esik, ha egy lelket a pokolból kiment. Gyorsan! Gyorsan! Gyorsan!
Régi tisztelője

Freystädler Flóra.

A levelet a színész nem vitte el Freystädler Jenő lovaghoz. Azért, mert boldog családi életet él, amit nem szeretne ilyen közvetítésekkel megbolygatni. Azért nyilvánosságra hozza inkább és lehet, hogy ez-után jut majd a szerencsétlen nő a keményszívű fivér könyörületébe.

UJDONSÁGOK

A Pálffy-Bakoss kiállítás.

Tóth Árpád felolvasása.

Altalános feszült érdeklődés mellett tartotta meg tegnap este a Pálffy-Bakoss kiállításon Tóth Árpád, a „Nyugat“ kitűnő munkatársa felolvasását „A kép nézetéről“. A városháza dísztermét a műpártolók egész tömege töltötte meg, hogy a kedves élvezetet és becses ismeretet nyújtó felolvasást végig hallgassa.

A szellemes, széleskörű tudással és igen szép stílusban megírt felolvasás a hallgatóság minden tagjának nagy gyönyörűségére szolgált. Különösen a felolvasás második része kötötte le mindenkinek figyelmét, amelyben színes, plasztikus nyelven, a művészek képei közül választott illusztrációval magyarázta a felolvasó, hogy a képnézé-ne csak a megfestett téma megszólalásig hű visszaadását, megkapó természetességét tekintse, de különös figyelmére méltassa azt a módot, azt a szín technikát, amelyet a művész a kép tárgyát élénk varázsolja.

A nagyszámu közönség, az igen élvezetes felolvasást zajos tetszéssel honorálta.

A művészek kiállításukat vasárnap estig bocsáják az érdeklődő és vásárló közönség rendelkezésére.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A debreceni egyházmegye tegnap délelőtti közgyűlést tartott. A közgyűlésen Dávidházy János esperes einökölt. Az egyházmegye apróbb ügyeket tárgyal. Érdemesebb közügye az egyháznak nem szerepelt a tárgysorozaton.

— **Az DMKE debreceni internátusa.** Lapunk tegnapi számában hirt adunk arról, hogy a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület Debrecenben középiskolai internátust létesít, amely 1912. évben fog megnyitni. A DMKE főtitkára, Gallovich Jenő ma délelőtti hosszabb ideig tartó tárgyalást folytatott Kovács József polgármesterrel az internátus ügyében. Arról van most ujabban szó, hogy az internátus jövő tanévre, vagyis az idén szeptember hó elején megnyíljon. — Az idén az internátust a város tulajdonát képező egyik házban rendeznék be 100 gyermek számára s jövőre aztán a szép és monumentális palotában helyeznék el 300 gyermeket, illetve közép- és felsőosztályú növendéket. A tárgyalások tehát arra vonatkoztak, hogy a város melyik házában lenne alkalmasan elhelyezhető az internátus, melyért a DMKE bért fizetne.

— **Mindenkit besoroznak.** Beavatott forrásból jelentik, hogy a véderőreformban foglalt rengeteg pénz- és véráldozaton, valamint a magyar nyelv és magyar nemzeti aspirációk vereségén kívül újabb meglepetés vár a magyar parlamentre. A létszámmelés által egyébként is jelentékenyen megszorított hadseregben megfog szünni a számfelállítás intézménye. Minden épkézláb embert besoroznak a bizottságok, a besorozottaknak be is kell vonulniok s a berukkolás után a századparancsnokok togják a felesleges legénységet kiselejtezni. A hadvezetőség tehát ilyformán felemelheti a hadsereget bármikor a teljes hadi létszámmra. Ez a meglepetés máris nagy konsternációt kelt a politikusok körében.

— **Árverés a Máv-nál.** A debreceni állomáson visszamaradt különféle cikkek elárverezését a vasuti raktárfőnökség a debreceni állomáson apr. 26-án, a szolnokin apr. 27-én ejti meg. Az árak jegyzéke a kamaránál betekinthező.

— **Gyilkosság a vidéken.** Margitta községben véres gyilkosság történt. Töcsér Sándor fiatal gazdalogény nyílt utca során leiszurta régi haragosát és vetélytársát, Szücs Istvánt, akinek fölépüléséhez semmi remény sincsen. A husvéti tragédia szereplői, mindketten fiatal legények, nagyon régen gyűlöltek egymást. Gyerekkorukban haragudtak meg egymásra valami apróság miatt és azóta számos összetűzésük volt. A nagy harag egyre növekedett közöttük és ha csak szerét teheték, el is kerülték egymást, mert tudta mindenki, hogy addig nem lesz nyugvásuk, míg egyikük nem végez a másikkal. Husvét hétfőjén összetalálkoztak a két régi ellenfél.

Szücs István virágosan, jókedvűen lépegetett az utcán egy sereg tarkaruhás lány között, mikor egy utcasarkon szembekerült vele Töcsér Sándor. Szücs ki akart térni, de Töcsér, akinek hatalmas szurókés volt a csizmaszárába dugva, egyenesen nekivágódott a vetélytársának. Lelőkte a járdáról, a lányok közül, azután leszidta csunyán. Szücs mellbelökte a támadóját, aki erre kirántotta a kést a csizmaszárból és hátba döfte a szerencsétlen legényt. Szücs haldokolva rogyott össze. Töcsért a csendőrök elfogták s a nyomozás befejezése után bekisérik az ügyészségre.

— **Verokedő fiuk.** Csapó István és Mozsár Gábor hajdunánási fiuk az utcán játszottak, miközben valamin összeszóllalkoztak, amiből csakhamar verekedés lett. Mozsár fölkapott egy kezűgyébe eső tégladarabot s azzal oly súlyosan vágta főbe Csapót, hogy eszméletlenül terült el a földön. A szerencsétlen fiut súlyos sérülésével a debreceni kórházba szállították.

— **Vilmos császár második diplomája.** Prágából jelentik lapunknak: Az itteni egyetem orvosi fakultása, amely tudvalevőleg Vilmos császárt diszdzoktorrá választotta meg, ugylátszik, ugyanolyan nehézségeket talált magával szemben, mint a kolozsvári egyetem. Tudniillik a prágaiak is küldöttségileg akarták átnyújtani a diplomát, és most ők is hirtelen elálltak ettől. A cseh diplomát diplomáciai uton fogják eljuttatni a felséges doktornak.

— **A villamos kalauz — hatósági személy.** Az egyik upesti közúti villamoskocsin Vizei Antal közművesegéd tettelegesen inzultálta Kostyán Sándor kalauzt. A kalauz feljelentette Vizeit, a ki ellen az ügyészség hatóságilag szemben elkövetett erőszak miatt emelt vádat, mert a kalauzról megállapította, hogy a mikor szolgálatban van, hatósági közeg. A törvényszék ma dr. Madarassy bíró elnöklésével csakugyan hatóság ellen elkövetett erőszak vétségében mondta ki bűnösnek Vizeit, a kit ezért két napi fogházra ítélte el.

— **Sikkasztás egy fogyasztási szövetkezetnél.** Az eperjesi Fogyasztási Szövetkezetnél, mely alig négy év óta áll fenn és szigoruan római katolikus jellegű, nagyszabású sikkasztásnak jöttek a nyomára. Heteken keresztül huzódó vizsgálat után ma ifj. Póta László adótisztet, aki a szövetkezetnél is működött, letartóztatták.

A vizsgálat folyama alatt beismerte, hogy 1200 koronát sikkasztott, a többire nézve (körülbelül 7000 korona) felvilágosítást nem tudott adni. A városban az eset annál is inkább keltett nagy feltűnést, miután rövid két hónap óta ez már a harmadik sikkasztás, amely három különböző szövetkezetnél történt.

Ezek közül különösen a görög katolikus szövetkezetnél történt visszaélés volt érdekes, miután ott az üzletvezető a gyárosokkal összejárva oly nagyméretű rendeléseket összközölt, melyeket a szövetkezet nem birt ki, és amelyek után az üzletvezető a jutalékát felvéve eltűnt.

Póta letartóztatása annál is kínosabb, mert a Rákóczi katolikus körnek egyik vezető férfia volt. Nemrégiben nősült és általában szolid életű embernek tartották.

— **Halál az ezüstlakodalmon.** Igaz dolog, hogy az embernek a halálra minden pillanatban el kell készülnie, de éppen emiatt voltunknál fogva a halálra gondolunk legkevesebbet, holott számtalan a hirtelen halálos esetek száma. Így lepte meg a halál váratlanul Hartlányi László hajdunánási volt főbíró, aki Bata László ezüstlakodalman éppen toasztot akart mondani, amidőn hirtelen összeesett és pár pillanat alatt meghalt. A tragikus gyászeset általános nagy részvétet keltett, mely imponáló módon nyilvánult meg az elhunytak tegnap Hajdunánáson végbe menő temetésén.

— **A tandíjmentesség kiterjesztése.** Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter fontos rendelkezést adott ki a tandíjmentesség kiterjesztése dolgában. A miniszter az állami jellegű középiskolákba, felsőbb leányiskolákba és felsőbb kereskedelmi iskolákba járó tanulók tandíjmentességi kérvényeinek elbírálásánál a tanfériak s általában a tanítók gyermekei részére már eddig is biztosított kedvezményeket kiterjesztette a vallás- és közoktatásügyi kormányzat alá tartozó összes állami és közalapítványi kinevezett tisztviselők, altisztek és szolgák, valamint az ilyen minőségben nyugdíjazottak gyermekeire is. Ennek kapcsán egyidejűleg elrendelte a miniszter, hogy említett tandíjmentességi kérvényei a felsorolt iskolákban a tanfériak és általában a tanítók gyermekeinek kérvényeivel teljesen azonos elbánás alá vétessenek és amennyiben e tanuló a szabályszerű előmeneteli követelményeknek egyébként megfelelnek, az illető iskolákra megállapított tandíjmentességi százalékon felül is tandíjmentességben részesítendők.

— **A függetlenségi párt és a szociálisták.** Napok óta sokat beszélnek politikai körökben a szociálista párt határozatáról, amely szerint a párt kötelességének tartja az általános egyenlő és titkos választói jogért becsületesen küzdő függetlenségi és 48-as pártot támogatni. A párt alelnöke Bakonyi Samu dr Debrecen város II. kerületének illusztris képviselője a következő igen érdekes és megnyugtató nyilatkozatot tette a függetlenségi párt felfegéséről, melyet a kérdésben tanusít:

A szociáldemokrata párt határozatát örömmel fogadom. Arról van szó, hogy a Justh párt az egyetlen parlamenti párt, amely külön és erősen tömörülve az általános és egyenlő választói jog érdekében harcol. A szociáldemokraták belátták a szükségét annak, hogy a Justh párt parlamenti küzdelmét kívülről támogassák. Ez különben nemzeti szempontból is hasznos, mert a szociáldemokratáknak az állástoglalása mutatja, hogy nem is olyan nemzetietlen az ő nemzetköziségük. Előzetesen paktum a Justh párt és a szociáldemokrata párt között nem volt, s ha most találkoztunk a politikai harcok zajában, ez azt mutatja, hogy közös célért harcolunk. A nemzetközi szociáldemokrata párt különben az utóbbi időkben nagy szimpátiával támogatta pártunk liberális törekvéseit, legutóbb Debrecenben szavazatokkal is támogatták a függetlenségi és negyvennyolcas pártot.

— **Öngyilkos leány.** Tegnap reggel a mentőket a Nemzetőr-utca 4. szám alá hívták, ahol öngyilkosság történt. Az életunt Kovács Róza 23 éves cselédleány volt s megmérgezte magát. Kovács Rózának alapos oka volt az öngyilkosságra. — Egy katonának a legjobban barátja elcsábította. E feletti elkeseredésében gyufaoldattal akart a másvilágra menekülni. Az öngyilkosságot hamar észrevették s a mentők bevitték az életunt a kórházba, ahol ápolás alá vették.

— **Elítelt kerítendő.** Nyitráról az utóbbi időben egymásután több leány tűnt el szülei házából. A nyitrai ügyészség felhívta a rendőrkapitányt, hogy ejtse meg a nyomozást. A nyomozás eredménye gyanánt a kir. ügyészség kerítés büntette miatt vádat emelt Csernyánszky Ferencné és Koleszaly Józsefné ellen. Tegnap ítélezett a törvényszék és Csernyánszkyt egy évi börtönrre ítélte.

— **A jogász és tisztviselőkör folyó hó 22-én este 8 órakor a kör helyiségében társasvacsorát rendez, melyre a tagjait ezuton is meghívja. A résztvenni szándékozók jelentkezhetnek folyó hó 21-én este 7 óráig a körben, vagy az elnökségnél levélben. Az elnökség.**

— **A kocsis balesete.** Sok esetben származott már a vigyázatlanságból halálos kimenetelű szerencsétlenség. Ma ismét szaporodott eggyel e véletlen tragédiák száma. A végzetes baleset áldozata H. Nagy János kocsis, aki Rosenfeld Ignácnál szolgált. Ma délután építkezéshez szükséges állványoszlopokat fuvarozott a Kossuth-utcai 31. számú házhoz. A szekér magasan meg volt rakva állványokkal és deszkákkal, melynek tetején ült Nagy János. Mielőtt behajtott volna az udvarra elfelejtette megfigyelni, hogy bejuthat-e az alacsony kapun s így következett be a végzetes szerencsétlenség. A kapu teteje oly alacsony volt, hogy az oszlopokra nyomta a rajtaülő Nagy Jánost, aki ennek folytán eszméletlenül zuhant le a szekérről. A szerencsétlen embert a mentők a kórházba szállították, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy sérülése halálos.

— **Elhunytak.** Az állami anyakönyvi hivatalok a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Radó Erzsébet ref. 8 hónapos, özv. Kozma Istvánné ref. 66 éves, Kovács Gábor ref. 55 éves Haberkorn Ferenc g. kath. 8. hónapos.

— **Zenebarátok figyelmébe.** Biró Sándor, a „Musica” zongora- és hangszerkereskedelmi r.-t. magyarországi vezérképviselője 3 napig városunkban, a Royal-szállóban tartózkodik. Zongorák után érdeklődőket szállóbeli lakásán hagyott meghívásra készséggel meglátogat.

— **Narancs vérvörös catániai legeslegjobb minőségű öt kilós postakosárral 3—, eredeti kosárral 100 darabban 5.20, eredeti ládával 180 avagy 150 darabban 7 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabban 12 koronáért. MUSKÁT NARANCS vérpisros primissimó minőségű, szép nagyok, eredeti ládával 100 avagy 80 darabban 8 korona eredeti ládával 200 avagy 160 darabban 12.50 koronáért. — SÁRGA FAJNARANCS messinai mézédés öt kilós postakosárral 2.80 eredeti ládával 180—150 darabban 5.25 korona, eredeti ládával 300 avagy 200 darabban 10 korona. — CITROM elsőrendű öt kilós postakosárral 2.40, eredeti ládával 180 darabban 5 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabban 9— KARFIOL csodaszép fehér öt kilós postakosárral 2.50, eredeti kosárral (18 darabban) 4 korona. — FÜGE kiskoszuori idej kilónként 50 fillérjével. — SZENTJÁNOSKÉNYÉR mézes, kilónként 30 fillérjével. — ARACHID amerikai mogyoró, héjas, cukrászok sütemény készítéséhez használgják, kilónként 80 fillérjével, tíz kiló vételnél kilónként 70 fillér. — MOGYORÓBEL levantei kimérve kilónként 170 fillér. DATOLYA Califat kimérve kilónként 85, francia berber datolya kimérve kilónként 2.20. — MALAGASZŐLŐ extra Royanx kimérve, kilónként 2.50. — Francia HEJAS MANDULA kilónként 2.30. LOUCUMFÜGE primissima 1 és 2 kilós ládikákban kilónként 1.10. CUKROZOTT GYÜMÖLCS bozeni kiváló szép vegyes egy kilós ládikával 4.40. — MAZSOLASZŐLŐ világos, kimérve, kilónként 2— koronáért szállítja utánvétellel, bérmentetlenül az AGRUMEN déligyümölcs nagykereskedés Budapesten Szarka-utca 7. Tessék előnyárjegyzéket kérni friss gyümölcsökről és déligyümölcsökről és korai friss főzelékekről és zöldségekről.**

Rifutó fiu fizetéssel felvétetik
lapunk szerkesztőségében

Borzalmas játék

Lőporral felrobbantották testvérüket.

Székesfehérvárról jelentik: A gondatlanság és két gyereknek tudatlansága hajmeresztően borzalmas szerencsétlenséget idézett elő. Telefonon jelentették a rendőrségen, hogy Krisztián Szabó János seregélyesi uti lakos kilenc éves nevű leánya lőporrobbanás miatt súlyosan megsérült.

A sérülés körülményeire nézve a megjelent nyomozás során a rendőrség megállapította a következőket: Erzbrucker József ráchégyi kőbányájában Khaut Ferenc seregélyesi uti és Reiber Ferenc ráchégyi lakosok lőporral követ bányásztak és tévedésből egy negyed kgr. lőport a kőbányában hozzáférhető helyen felejtettek.

Krisztián Szabó János 12 éves József és 9 éves Ferenc fiai kimentek a fentemlített kőbányába és mivel ott akkor senki sem volt, az ott felejtett lőporra ráakadtak és magukkal vitték. A gyermekek ezután özv. Kovács Ferencné rácbányán levő hajlékához mentek, ahol az ablakon át a présházából kö-

rübelől egy méter hosszú gyújtószinórt emeltek ki és azzal hazamentek.

Tegnap délután 5—6 óra tájban a gyermekek szülei távollétében a löport papírba csomagolták, egy gödörbe tették és a gyújtószinnal meggyújtották. A gyújtószinór elégett, de a löpor nem robbant föl.

Hogy a robbanás bekövetkezzék, Krisztián Szabó József odaküldte 9 éves Mariska testvérét, hogy a papír tűzét fujással élessze. A kis leány fivére parancsának eleget is tett, miközben a löpor fölrobbant és a kis leányt arcán és kezén súlyosan megsértette. Arcán és kezén egy darabka bőr sem maradt ép. Mindkét szemére megvakult. A mentők kiszállították a kórházba, ahol kezelés alá vették. Állapota életveszélyes.

TÁVIRATOK.

Kihallgatás a királynál.

Bécs, április 20. A király ma délelőtt az általános kihallgatások során a többek között báró Fejérváry gárdakapitányt, gróf Cziráky Antalt, Montecuccoli tengernagyot, Dárday számvevőszéki alelnököt és gróf Pongrácz Jenő kamarást is fogadta.

Portugália Róma ellen.

Páris, április 20. A Havas-ügynökség jelenti Lisszabonból: A hivatalos lap dekrétumot közöl, amely a bejai püspökséget megszünteti és elrendeli a per megindítását Vasconcellos püspök ellen hamisítások miatt.

A betörő rendőrfelügyelő

Páris, április 20. A rendőrségi palotába tegnap délután beállított egy ember és egyenesen a bűnügyi osztályra ment, mint aki jól ismeri a járást. Szépén várt sorjára az ügyeletes tisztviselő előszobájában. Közben jöttek-mentek a rendőrtisztviselők, végignézték rajta, de nem ismerték fel, pedig kollégájuk volt. Mikor aztán sorra került és bement az inspekciós tisztviselőhöz, annak távta maradt a szája, amint a jelentkező bemutatkozott:

— Varzé vagyok.

Az ügyeletes tisztviselő jobban szemügyre vette s elképedve ismerte föl benne a régen körözött rendőrbiztost, a párisi apache-ok cinkostársát. Annyira ügyesen maszkirozta arcát, olyan meglepően jó vörös parókat, szakált és torzonborz bajuszt ragasztott, hogy még egykori jó barátai sem ismerték föl a rendőrségen, mikor elmentek mellette.

Véletlen műve volt, hogy Varzé büne kiderült. Egy apache-hajsza alkalmával hurokra került kedvese s így tudták meg, hogy a rendőrtisztviselő a legveszedelmesebb apache-ok egyike. Állítólag gyilkosság is terheli lelkiismeretét. Varzé megszökött és Belgiumban rejtőzködött. Most tért vissza, mert minden pénzéből kifogyott.

A szerb király Budapesten.

Belgrád, április 20. Péter szerb király hír szerint május 7-ikén érkezik Budapestre.

Agyonszurt ujonc.

Zalaegerszeg, április 20. Ma délelőtt a sorozás után Tokaji Ferenc ujonc betért egy korcsmába, ahol belekötött Fercel István bérkocsisba, Fercel az ujoncot agyonszurta.

Beteg a pápa

Róma, április 20. A pápa beteg, könnyebb közhíves rohamra támadt, udvari orvosa azonban nem tulajdonít jelentőséget a bajnak. A tegnapi általános kihallgatások után az egyik résztvevő elbeszélte, hogy mikor kezet csókolt a szent atyának és lehajolt a papucsokra, a pápa így szólt hozzá:

— Hagyd el, barátom, nagyon mélyen le kellene hajlnod, én pedig nem emelhetem fel lábamat, mert fáj.

A szokás ellenére a pápa már a kihallgatási teremben volt, mikor a zarándokok bevonultak és nem kelet föl trónszékéről, hanem ottmaradt, míg a zarándokok eltávoztak.

A vasuti sztrájk áldozatai.

Páris, április 20. Dumont közmunkügyi miniszter a vasutársaságok igazgatóságainak elnökeihez leveleket intézett és felkérte őket, hogy a kamara e hó 14-én nyilvánított óháját az elbocsátott vasutasok újból való alkalmazását illetőleg vegyék figyelembe.

Feszt bevették.

Páris, április 20. A Havas-ügynökség fentartással a következő tengeri sürgönyt közli: A rabati tudósító táviratozza, hogy ott forgalomban lévő hírek szerint Fez városában forrongás tört ki és sokrendbeli fosztogatás történt.

Páris, április 20. Tekintettel az izgalomra, amely a fezi események következtében a Muluja folyó körül élő törzsek körében uralkodik, a francia főbiztos felhatalmazást kért a kormánytól, hogy a határvidéken egyes helységeket megerősítsen. A kormány megadta a felhatalmazást.

Páris, április 20. Egy drótnélküli távirat útján ideérkezett jelentés szerint a felkelők Fezt rohamban bevették. Részletes híradás még nem érkezett.

A mexikói fegyverszünet.

London, április 20. Newyorkból táviratozzák, hogy Mexikó és Juarez között sűrűn járnak-kelnek a futárok, hozzák és viszik a fegyverszünet feltételeit. Mikor a fekelők kiírtették Agua-Prietát, hogy törbe csalják a kormány seregét s majd ha gyanúlanul bevonulnak a városba, rajtuk füssenek, a Douglas körül táborozó amerikai sereg lefoglalt 100.000 kilogramm lőszert. Ilyen körülmények között a lázadók veszedelmes helyzetbe kerültek s kénytelenül, kellellenül fegyverszünetet kértek.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 20.

Az árak 50 kilogramonként	
buza apr.	12'95—12'90.
buza máj.	12'32—12'35.
buza okt.	11'40—11'33.
rozs apr.	9'38—
rozs okt.	8'91—8'82.
zab apr.	10'20—10'20.
zab okt.	7'63—7'64.
tengeri máj. 1911.	6'35—6'25.
Tengeri júl. 1911.	6'46—6'36.

Értéktözsde. Osztrák hiteirészvény 655'75
Magyar hiteirészvény 825'50

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Lopásért elítélt cselédleány. Tegnap tárgyalta a debreceni kir. törvényszék, Tóth Aurél törvényszéki bíró elnöklésével, Kiss Eszter hajduszoboszlói születésű, 20 éves cselédleány bűnügyét. Kiss Eszter a folyó év elején Debrecenben szolgált, Konrád Lászlónénál, akivel közös háztartásban élt Budaházi Jenőné. Egy napon Budaháznéné eltávozott hazulról és nyitva felejtette a ruhaszekrényét, amelyből Kiss Eszter 8 korona készpénzt és több értékes ruhaneműt ellopott. Kiss Eszter lopással vádolva állott a bíróság előtt, amely őt, miután tettét töredelmesen bevallotta — három napi fogházra jogerősen elítélte.

§ Javíthatlan fiu. Rácz Miklós 17 éves hajduszoboszlói születésű rovtott multu fiut, aki folyó évi január hóban Brünner János hajduszoboszlói pék üzletébe betört s 1 kor. 90 fillér készpénzt, 25 kg. s egyéb élelmi szert ellopott, a debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa tegnap ismétellen javítónevelésre ítélte.

§ Tolvajtól lopott. Egy korán rosz utra tévedt leány állott tegnap a debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. A vádlott Sáfrány Veronika 15 éves püspökladányi leány, aki midőn egy alkalommal Debrecenben járt, Tolvaj Imrétől 20 koronát, egy pár női keztyűt, Deme Sándortól pedig egy gyújtókészüléket s több szivart lopott. Sáfrány Veronikát a büntetőtanács dorgálásra ítélte.

REGÉNY.

A régi jó világbol.

Folytatás.

Hogy maradhatna tehát a gyermek nyugodt, mikor szívét ilyen borzasztó sejtelmek kinozzák — atyja irányában.

Kupecz beléptére tehát anya és leány egyszerre eléje szaladtak.

— Csakhogy már itt van kend! — mondá az asszony megkönyebbedett lélekkel.

— Tán bizony azt gondoltad, hogy oda égtém? — felelé Kupecz nevetve.

— És hát mi történt? — kérdé az asszony, csakhogy férjétől is hallja, amit már mások után tudott.

— Semmi! Egy kis petrence égett el, ennyi az egész.

— És nem tudják, hogy gyult meg?

— Nem. Nyilván valamelyik cseléd nyitva felejtette a pipáját. Ezer a szerencse, hogy nagyobb baj nem történt.

— És apám uramnak az rosszul esett volna? — kérdé a leány, merőn atyjára szögezett tekintettel.

— Nekem? Ha magamon esett volna meg, nem fájlálnám jobban.

Miért kívánnám én Popsár József szerencsétlenségét?

Midőn a leány atyjának e komolyan mondott szavait hallotta, mégis csak megnyugodott lelkében és szemrehányást tett magának, hogy lehetett csak egy pillanatra is ilyen rosz véleménnyel iránta.

Kis idő mulva reá Kupecz házában minden nyugalomra szállt.

A fáradt pillákat most jobb kedvvel látogatta meg az álom.

Csak Kupecz volt még ébren.

Az ő szemei nem csukódtak álomra.

Folytatjuk.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

3395. tkv. sz.
1911.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstárnak Kállai Sándor és neje Tóth Róza elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Debreczenben Csillag-utca 25. sz. a. fekvő, a debreczeni 307. sz. tjkvben A + 1 sor 320. hrsz. a. felvett a Kállai Sándor és neje Tóth Róza nevében álló házas udvarra 2362 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy az ingatlan az **1911. évi május hó 5-én délelőtt 9 órakor** e kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen 1261 koronán alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, vagyis 472 korona 40 fillért, készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1911. évi márczius hó 10-én.

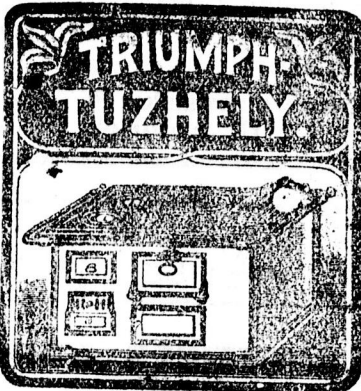
Bolvár,
kir. tszéki bíró.

Saját szabadalmazott gőzgéppel
poloskairtást felelőséggel
ugyszinte lakások pormentesítését
is, villany porszívó géppel elvállalom.
KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Linx 1909: aranyérem; legnagyobb kitértetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
Képviseletje:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20.

Járkeresek és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel működő lokomobilok
WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.
Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.
Összgyártás 700 000 lóerőn felül

Áldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhelygyárt

GOLDSCHMIDT S. és FIA

W E L S (Felső-Ausztria).

➔ **ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➔

Berson

gummisarkok még is a legjobbak!
Mindenütt kaphatók.

Könyvnyomda

Hirlapkiadóvállalat

áthelyezés

A Stenczinger-ház lebontása folytán 1901. év óta fennálló

Könyvnyomdám

a hirlapkiadó vállalattal együtt folyó hó végén áthelyezem **Darabos-utca 7. sz.** házamba.

Ez alkalomból könyvnyomdám **szedőgépekkel és új modern anyagokkal villamos üzemre** rendezem be, úgy, hogy a legkényesebb igényeket is minden tekintetben kielégíthetem.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérem mély tisztelettel

Horovitz Zsigmond.

Telefon 330.

Fényképezeti cikkek és levélpapírok Piac-utca 12. sz. a. papirüzletben jutányos árban beszerezhetők.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű háli bőrkeztük, hosszú selyem keztük, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCARÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Kiadó lakás. Öt szoba és hét mellékhelyiségből álló uri lakás Vigkedvü Mihály-utca 11. sz. alatt augusztus 1-től kiadó.

Eladó ház. Öt szobás és két szobás uri lakást magában foglaló, részben adómentes ház eladó. Bővebb felvilágosítás a Kereskedő Társulat titkári hivatalában (Piac-u. 8. sz.) nyerhető.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzletében Piac-utca 12.

Házmesternek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Postakosár fajalma franko 2:50 korona. Elek Kálmán, Sajószentpéter.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2:40, mézédés szilvalekvárnak 1:—, papírhéju dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Meltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Ákácshálókarót, I. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályii-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

BUTOR Saját érdekében, mielőtt butorait beszerezné, tekintse meg óriási

raktárainkat. Állandóan **100-nál több háló-és ebédlő-berendezések, szalon-és bőrgarnitúrák, amerikai íróasztalok raktáron.**

WITTMAYER és TÁRSA
BUDAPEST.

Főüzlet: VI., Andrásy-ut 60. szám.

Mintatermek: Csengeri-utca 54. szám.

TELEFON 122—15.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunkban is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőalkotásában **felülmulthatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob és zsámbában** szenvedők, végül **fagyás okozta és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testtörő háziszser.**

Kapható városunkban a következő czégekknél: STEINER MANÓ, BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBBK SÁNDOR gyógyszerészeknél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAJÁKOS gyógy-szertárában. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében. **1-20, 2-— és 2-50 koronás üvegekben.**

Készítik: **Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.**

KRONSTEINER KÁROLY-féle viharálló mész- HOMLOKZAT-FESTÉKEK.

Törvényileg védve.

50 színárnyalatban, kilogrammonként 24 fillértől feljebb. Évtizedek óta kitűnően beváltan és **minden utánzatot felülmúlnak.** — Egyedüli célszerű fesőanyag már **festve volt homlokzatok részére.**

MAIL-HOMLOKZATFESTÉKEK nem kopnak, moshatók, **egy** mázolásra fed, nem kell alapozás, email kemény, csak hideg vízzel keverve használatra kész. Antiszeptikus, méregmentes. Ideális mázolás belső helyiségek, még nem festett homlokzatok, faépítmények, mint kamrák, pavillonok, kerítések, stb. részére. Kapható minden színárnyalatban, egy négyzetméter költsége **5 fillér.** Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve. **CARL KRONSTEINER, Wien, III. Hauptstrasse No 120.** — Raktár minden nagy városban.

Balogh Kálmán mérnök-féle

olcsó falazat

korlátlan mennyiségben.

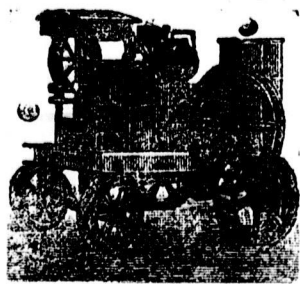
Felvilágosítást ad:

Dr. Hódy Béla ügyvéd-irodája,

Piac-utca 77. szám.

Telefon 780.

Legolcsóbb hajtóerő.

„GNOM” magánjáró benzin és nyersolaj motor és lokomobilok

4000-nél több tüzemen. — Könnyen kezelhető. — Villanyos gyújtással. — Okleveles gépész felesleges. Üzemköltség 1—2 fillér óra és lóerőnként.

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: **BÉCS, VI/2., Gumpendorferstr. 72/4.**

Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve.